

RAPORT DE EXPERTIZĂ

privind nivelul coruptibilității proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de aplicare a cotei zero TVA la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor, destinate proiectelor de asistență tehnică”.

1. Evaluarea generală a coruptibilității proiectului de act normativ

1.1. Temeiul elaborării și adoptării proiectului de act normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de aplicare a cotei zero TVA la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență tehnică” a fost elaborat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Conform art. 132 din Codul fiscal sarcina de bază a organului fiscal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor fiscale. În conformitate cu anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 516 din 2 iunie 2005, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat reprezintă una din instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor. Ministerul Finanțelor potrivit art. 24 alin.1) din Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, este organul central de specialitate al administrației publice și una din atribuțiile de bază ale căruia este conform pct. 5 alin. 1) din Regulamentul Ministerului Finanțelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1138 din 01.11.2005, elaborarea actelor normative ce reglementează sistemul și procesul bugetar, impozitarea și evidența contabilă.

Concluzie: calitatea autorului proiectului nu trezește careva obiecții, proiectul fiind elaborat de autoritatea competentă.

1.2. Oportunitatea proiectului de act normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de aplicare a cotei zero TVA la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență tehnică” este elaborat întru executarea prevederilor art. 104 lit. d) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997.

Proiectul menționat tinde să aibă efect pozitiv în vederea diminuării posibilităților fraudelor fiscale și influență benefică asupra bugetului statului.

Regulamentul stabilește modul de aplicare a cotei zero a TVA, bazat pe impozitarea de către furnizorii autohtoni a livrărilor prevăzute la art. 104 lit. d) al

Codului fiscal cu TVA la cota standard (sau după caz cota redusă) cu restituirea ulterioară a sumelor achitate beneficiarilor proiectelor de asistență tehnică.

Restituirea sumelor TVA est prevăzută pentru fiecare lună, termenul de examinare a materialelor pentru restituire este stabilit de 15 zile lucrătoare din data primirii cererii.

Oportunitatea proiectului rezultă și din faptul că organele fiscale vor putea verifica corectitudinea aplicării regimului fiscal în cauză pentru fiecare perioadă pentru care se solicită restituirea, spre deosebire de modul stabilit anterior prin comunicatul Ministerului Finanțelor când corectitudinea aplicării cotei zero a TVA de către furnizorii autohtoni putea fi verificată la momentul efectuării controlului fiscal la aceștia, totodată, efectuând și controale de contrapunere la beneficiarii proiectelor de asistență tehnică.

Concluzie: proiectul pare a fi oportun.

1.3. Eficiența proiectului de act normativ

Nu ne putem expune asupra acestui compartiment, dat fiind faptul că proiectul nu este însoțit de expunere de motive, în care s-ar conține vre-o estimare a costurilor proiectului. Cu toate acestea, proiectul nu reprezintă o novație în sensul reglementării unor raporturi noi întrucât modul de aplicare a cotei zero a TVA la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor, destinate proiectelor de asistență tehnică au fost reglementate anterior prin comunicatul Ministerului Finanțelor. Astfel, concluzionăm că implementarea proiectului respectiv nu va necesita cheltuieli suplimentare.

1.4. Analiza corespunderii proiectului de act normativ cerințelor tehnicii legislative

Nu ne vom expune asupra acestui compartiment, pentru a nu anticipa expertiza juridică a proiectului de act normativ, efectuarea căreia ține de competența Ministerului Justiției.

1.5. Analiza nivelului de conformitate a proiectului de act normativ la standardele anticorupționale internaționale

Proiectul de lege nu conține careva reglementări, care ar face posibilă analiza nivelului de conformitate a proiectului de act normativ, la standardele anticorupționale și internaționale, pentru care motiv nici nu ne expunem asupra acestui compartiment.

2. Evaluarea în fond a nivelului coruptibilității proiectului de act normativ

La pct. 2, care prevede că, donator poate fi o țară, un grup de țări, o organizație internațională, remarcăm că se utilizează confuz termenul de „donator bilateral sau multilateral” în contextul noțiunii de „operator al proiectului de asistență tehnică”.

La pct. 6, este redat confuz ultimul aliniat. În primul rând, parantezele de la cuvântul lucrărilor crează impresia că cuvintele „lucrări” și „servicii” sunt sinonime după înțeles. În al doilea rând, prevederea respectivă reprezintă o excepție de la regula generală de restituire a TVA din punct de vedere al documentelor care trebuiesc prezentate. Astfel, pe lângă documentele necesare, în cazul procurării mărfurilor și serviciilor, în cazul prestării serviciilor și executării lucrărilor este necesar de a prezenta și copia de pe actul de executare și prestare. În vederea evitării interpretărilor greșite se consideră oportun de exclus parantezele de la cuvântul lucrărilor și de a insera după cuvântul serviciilor, sintagma „și/sau executării lucrărilor”. În continuare de inclus după sintagma „suplimentar se va prezenta”, sintagma „copia actului de prestare a serviciilor și/sau actului de executare a lucrărilor”.

La pct. 7 nu se specifică clar unele aspecte, care ca rezultat ar putea veni în contradicție cu prevederile Codului fiscal art. 101 lin. (5), și anume:

- nu se concretizează clar perioada în care trebuie prezentate documentele necesare pentru restituirea sumelor TVA. Se specifică doar că acestea pot fi prezentate după ultima zi a lunii următoare celei în care au avut loc livrările de mărfuri sau servicii, nefiind clar care este termenul limită de prezentare a acestora.
- nu se prevede clar care sunt termenii stabiliți pentru prezentarea documentelor care nu au fost prezentate pentru careva perioadă.

La pct. 8, se consideră oportun substituirea cuvântului „executare” cu cuvântul „examinare”, întrucât executarea cererii, ar presupune mai mult soluționarea acesteia urmată de restituirea TVA în termen de 15 zile. Acest lucru nu este corect, deoarece Inspectoratul fiscal examinează cererea de restituire împreună cu documentele indicate la pct. 6, urmând a remite dispoziția de plată trezorerială și documentele justificative Trezoreriei centrale care trebuie să execute restituirea. Întreg termenul de restituire a TVA conform Codului fiscal art. 101 alin. (5), nu poate depăși de 45 zile.

Proiectul Hotărârii nu conține unele reglementări care s-ar referi la temeiurile pentru nerestituirea TVA, precum și posibilitatea de contestare a unor eventuale decizii de nerestituire. Se specifică doar că restituirea se efectuează în baza deciziei șefului (șefului adjunct) al Inspectoratului fiscal teritorial sau după caz al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. În opinia noastră, este necesară instituirea

unor prevederi care s-ar referi eventual la temeiurile pentru nerestituirea TVA. Existența unor motive concrete de nerestituire ar permite evitarea unor situații abuzive precum și posibilitatea de a ataca sau contesta o astfel de decizie.

La pct. 11, este necesar de a se specifica care sunt „documentele justificative” care trebuiesc prezentate la Trezoreria Centrală, dacă sunt acestea prevăzute la pct. 6 din Regulament, sau mai este nevoie și de alte documente suplimentare. De asemenea, se consideră oportun, indicarea termenului în care trebuie să se restituie TVA beneficiarilor restituirii. Acest termen nu trebuie însă să depășească 45 de zile de la data primirii cererii de restituire la IFS în conformitate cu art. 101 alin. (5) din Cod fiscal.

La pct. 13, se consideră oportun, stabilirea unor condiții, consecințe ale incorectitudinii restituirii TVA în cadrul controalelor fiscale efectuate la beneficiarii restituirii TVA și modalitatea de soluționare a acestora.

Expertiza a fost efectuată de:
Megherea Marin,
inspector în Secția analitică și prognoză anticorupție

Informații de contact:
Tel.: 257-409